

Täitmise kord

Tuludeklaratsiooni esitamine	1
Eeltäidetud tuludeklaratsioon	3
Deklaratsiooni täitmine	3
Üldandmed	3
Maksustatav tulu	4
Eestis saadud tulu	4
Tulumaksu ümberarvestamine	7
Kasu vara võõrandamisest	9
Tulud, mida arvestatakse ainult maksuvaba tulu arvutamisel	16
Välisriigis saadud tulu	17
Mahaarvamised	23
Maksustamisperioodi maksuvaba tulu	25
Abikaasade mahaarvamiste üleandmine	28
Tulumaksu tasumine ja tagastamine	28
Kinnitused	29

1. Tuludeklaratsiooni vormi A esitab residendist füüsiline isik, kes on maksustamisperioodil saanud tulu Eestis ja väljaspool Eestit.

2. Füüsiline isik on resident, kui tema elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval. Sellel juhul on isik resident Eestisse saabumise päevast. Resident on ka välisteenistuses viibiv Eesti diplomaat (tulumaksuseaduse § 6). Kui välislepingu alusel määratud residentsus erineb seaduse alusel määratud residentsusest, kohaldatakse välislepingu sätteid.

Tuludeklaratsiooni esitamine

3. Tuludeklaratsioon esitatakse Maksu- ja Tolliametile maksustamisperioodile järgneva aasta 30. aprilliks. Elektrooniliselt on tuludeklaratsiooni võimalik esitada alates 15. veebruarist.

4. Kui maksumaksja enne maksusumma määramise aegumistähtaaja möödumist avastab, et tema või tema nimel esitatud tuludeklaratsioonis esinevad vead või on andmed puudulikud ning seetõttu on deklareeritud maksusumma väiksem seaduse alusel tasumisele kuuluvast maksusummast, teavitab ta sellest viivitamata Maksu- ja Tolliametit kirjalikult. Maksusumma määramise aegumistähtaeg on kolm aastat. Maksusumma tahtliku tasumata või kinni pidamata jätmise korral, sealhulgas maksuvõla tekkimisel maksukorralduse seaduse §-s 41 nimetatud isiku poolt seoses kuriteo toimepanemisega, on maksusumma määramise aegumistähtaeg viis aastat. Aegumistähtaeg algab selle maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast, mida ei esitatud või milles esitatud andmete alusel maksusumma valesti arvutati (maksukorralduse seaduse § 98 lõige 1).

5. Residendist füüsiline isik on tulumaksuseaduse § 44 lõike 1³ alusel kohustatud deklareerima

välisriigis töötamise eest tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud saadud tulu (§ 13 lõiked 1, 1¹ ja 2, § 48), § 14 lõikes 10 sätestatud välisriigis teenitud ettevõtlustulu ja § 18 lõikes 1¹ nimetatud välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividendi või muu kasumieraldise, mida Eestis ei maksustata tulumaksuga, samuti tulu, mida ei maksustata Eestis tulumaksuga tulenevalt välislepingust.

6. Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, esitab tuludeklaratsiooni ainult residentiks oleku ajal saadud tulu kohta ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta. Tulumaksuseaduse §-des 23 ja 23¹ sätestatud mahaarvamisi võib teha ja tulumaksuseaduse §-s 28² sätestatud piirangut võetakse arvesse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

7. Tuludeklaratsiooni esitab maksumaksja, kes omas maksustamisperioodil madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku (tulumaksuseaduse § 10) aktsiaid, osasid, hääli või õigust nimetatud juriidilise isiku kasumile. Osalus madala maksumääraga territooriumil asuvas juriidilises isikus deklareeritakse vormi MM lisas, mis esitatakse Maksu- ja Tolliametile koos vormiga A. Madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu deklareerimisel esitatakse lisaks vormile A ja vormi MM lisale ka vorm MM.

8. Residentist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni võib esitada ka muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (lisaks Euroopa Liidu riikidele ka Island, Liechtenstein ja Norra) (edaspidi *lepinguriik*) residentist füüsiline isik (edaspidi *lepinguriigi resident*), kes sai maksustamisperioodil maksustatavat tulu Eestis (tulumaksuseaduse § 29) ja soovib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi (tulumaksuseaduse § 31¹). Kui isikul puudub Eesti Vabariigi isikukood, siis annab registrikoodi Maksu- ja Tolliamet.

9. Muu lepinguriigi resident Eestis saadud tulu maksustatakse tulumaksuseaduse 5. peatükis sätestatu kohaselt, arvestades riikidevahelistes tulumaksuga topeltmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingutes (edaspidi *maksuleping*) sätestatud maksusoodustuste ja -vabastustega. Isik täidab ka tabeli 8.9 ja näitab andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta.

10. Maksustamisperioodil ettevõtlustulu (tulumaksuseaduse § 14) saanud maksumaksja deklareerib selle vormil E sõltumata sellest, kas ta on füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud või mitte. Kui maksumaksja on äriregistrisse või muu lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, võib ta vormil E deklareerida ka ettevõtlusega seotud mahaarvamised.

Füüsilisest isikust ettevõtja deklareerib ettevõtlustulu vormil E ja esitab selle koos vormiga A Maksu- ja Tolliametile. Füüsilisest isikust ettevõtja esitab tuludeklaratsiooni (vormid A ja E) ka juhul, kui tema maksustamisperioodi maksustatav tulu on väiksem kui maksuvaba tulu või kui maksustatav tulu puudub (tulumaksuseaduse § 44 lõige 6¹).

11. Füüsilise isiku pankroti korral peetakse tulude ja kulude ning tasutud ja kinnipeetud tulumaksu arvestust eraldi maksustamisperioodi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva osa kohta.

Füüsiline isik on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile tuludeklaratsiooni ühe kuu jooksul, alates pankroti väljakuulutamisest. Pankroti väljakuulutamisele järgneva kalendriaasta osa kohta esitatakse tuludeklaratsioon tavakorras järgmise aasta 30. aprilliks.

12. Kui maksumaksja sai maksustamisperioodil tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud või kinnipeetud tulumaks on väiksem seaduses ettenähtust, on ta kohustatud esitama tuludeklaratsiooni.

13. Tuludeklaratsiooni ei pea esitama residentist füüsiline isik, kelle maksustamisperioodi tulu ei ületanud tulumaksuseaduse §-s 23 sätestatud maksuvaba tulu määra või kelle maksustamisperioodi

tulult on tulumaks kinni peetud ning ei ole vaja täiendavalt tulumaksu tasuda (tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punkt 1). Olenemata eelmises lauses sätestatust esitavad tuludeklaratsiooni:

- füüsilisest isikust ettevõtja;
- tulumaksuseaduse § 22 lõikes 6 nimetatud residendist füüsiline isik;
- residendist füüsiline isik, kes on saanud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4, § 14 lõike 10, § 18 lõike 1¹ või välislepingu alusel Eestis ei maksustata;
- maksustamisperioodil väärtabereid võõrandanud isik, kes soovib kasutada tulumaksuseaduse § 39 lõikes 3 sätestatud õigust;
- residendist füüsiline isik, kes tegi maksustamisperioodi jooksul tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontole sissemaksid või sellelt väljamakseid;
- füüsiline isik, kes soovib kasutada tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 sätestatud õigust.

Eeltäidetud tuludeklaratsioon

14. Maksu- ja Tolliamet koostab tema käsutuses olevate andmete alusel maksumaksjale eeltäidetud tuludeklaratsiooni ja teeb selle talle kättesaadavaks Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel või Maksu- ja Tolliameti teeninduskohas alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.

15. Maksu- ja Tolliamet täidab tema käsutuses olevate andmete alusel maksumaksja maksustamisperioodi eeltäidetud tuludeklaratsiooni, kuhu ta kannab alljärgnevad andmed:

- 1) maksustamisperioodi tulu;
- 2) maksuvaba tulu (§ 23);
- 3) tasutud koolituskulud (§ 26 ja § 57¹ lõige 2);
- 4) tehtud kingitused ja annetused (§ 27 ja § 57¹ lõige 3);
- 5) ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra (tulumaksuseaduse § 23);
- 6) täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summa (tulumaksuseaduse § 28);
- 7) kinni peetud töötuskindlustus- ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 9) tulumaksuseaduse § 57¹ lõikes 5² nimetatud andmed väärtabereite võõrandamise kohta.

16. Maksumaksja on kohustatud eeltäidetud tuludeklaratsioonis näidatud andmed üle kontrollima, vajadusel tegema täiendusi ja parandusi, kui toodud andmed on ebaõiged või puudulikud.

17. Paber kandjal saadud eeltäidetud tuludeklaratsioonil tehtud paranduste juurde peab maksumaksja märkima kuupäeva, millal parandus tehti, ja paranduse allkirjastama.

Deklaratsiooni täitmine

Üldandmed

18. Maksustamisperiood on kalendriaasta (1. jaanuar kuni 31. detsember). Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, märgib real „periood” kalendriaastal residentiks oleku aja.

19. Kui deklaratsioon esitatakse paber kandjal, siis elukoha aadressiks märgitakse koht, kus isik deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab.

Vormi A punktis 4 näidatakse kontaktandmed (telefon, mobiiltelefon ja e-post), mille kaudu on võimalik isikuga kontakti saada.

Muu lepinguriigi resident, kes on maksustamisperioodil saanud maksustatavat tulu Eestis ja soovib kasutada tulumaksuseaduse § 31¹ sätestatud mahaarvamisi, täidab vormi A punktid 2.1–2.4 ning märgib elukoha aadressi residendiriigis.

20. Kui vormi A tabelite täitmisel jääb ridu puudu, tuleb tulu või mahaarvamised märkida vastava tabeli lisalehele (vormi A lisa). Lisalehel näitab maksumaksja ära vastava tabeli andmed koos enda nime ja isikukoodiga ning kinnitab andmete õigsust oma allkirjaga.

21. Deklaratsioon täidetakse eurodes sendi täpsusega, välja arvatud tabelites 8.1, 8.8, 8.9 ja 9.3, kus deklareeritakse eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega.

22. Deklaratsiooni esitamisel täidab maksumaksja valgel taustal read või veerud. Hallil taustal read või veerud eeltäidab/arvutab Maksu- ja Tolliamet ning kuvab e-teenuste keskkonnas automaatselt tulemuse.

Maksustatav tulu

23. Maksustatavaks tuluks loetakse residendist füüsilise isiku maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu.

24. Füüsilise isiku tulumaksuga maksustatavaks tuluks ei loeta tulumaksuseaduse §-de 48–53 alusel maksustatavat erisoodustust, kingitust, annetust, dividendi või muud kasumieraldist, välja arvatud dividend, millelt on 7% tulumaksu kinni peetud.

Tulumaksuga ei maksustata § 12 lõikes 3 (välja arvatud seoses ettevõtlusega), § 13 lõigetes 3 ja 4 (välja arvatud § 13 lõike 3 punkt 15), § 15 lõigetes 4 ja 5, § 17 lõikes 1¹, § 18 lõikes 1¹, § 19 lõigetes 3, 5 ja 6, § 20 lõikes 5, § 21 lõigetes 1¹, 4 ja 5 ning § 61 lõigetes 7 ja 11 sätestatud residendi tulu. Samuti ei loeta maksustatavaks tuluks käesoleva korra punktis 96 nimetatud tulu.

Eestis saadud tulu

25. **Tabeli 5.1 osas I** näidatakse järgmised väljamakse tegemise ajal kehtiva määraga (tulumaksuseaduse § 4 lõige 1) maksustatavad tulud (brutosummas, enne maksuvaba tulu arvestamist ning tulumaksu, töötuskindlustusmaks ja kohustusliku kogumispensioni makse kinnipidamist), millelt on tulumaks kinni peetud:

1) palgatulu, sealhulgas:

1.1) kõik rahalised tasud, mida maksti töötajale või ametnikule, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, preemia, puhkusetasu;

1.2) tööandja poolt töötaja eest tasutud tulumaksuseaduse §-s 28 sätestatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad;

1.3) töölepingu ülesütlemisel või teenistusest vabastamisel ettenähtud hüvitis;

1.4) kohtu või töövaidluskomisjoni väljamõistetud hüvitis või viivis;

1.5) Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse § 5² alusel tööandjalt teenuse tellinud isiku makstud tasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1), kui sellel töötajal tekib Eestis deklareerimiskohustus;

1.6) ametniku, töötaja või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikme tööandjalt või kolmandalt isikult saadud välislähetuse päevaraha või ametniku välislähetustasu või nimetatud isikutele makstud töölähetusega kaasneva kulu hüvitise tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa;

1.7) asendusteenistuja ja reservväelase toetus (tulumaksuseaduse § 19 lõige 4);

1.8) toetus, mis on saadud seoses töö- või teenistussuhtega (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3);

1.9) seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest saadud tasu (sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkt 9);

1.10) pärast töö- või teenistussuhte lõppemist saadud tasu;

1.11) tööandjalt lapse sünni puhul saadud toetus, mis ületas 5/12 maksustamisperioodi maksuvabast tulust (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 7);

1.12) riigieelarvest hüvitatav puhkusetasu;

1.13) seoses tööõnnetuse või kutsehaigusega saadud hüvitis, muu väljamakse seoses töö- või teenistussuhtega;

1.14) muu palgatulu;

2) ajutise töövõimetuse hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 1) ja haigushüvitis (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1). Maksustamisele ei kuulu ravikindlustuse seaduse § 47 kohaselt makstud täiendav ravimihüvitis ja sama seaduse alusel makstud täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitis;

3) töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1¹), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse või muu lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlastulu;

4) tasu, mida on saanud juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (tulumaksuseaduse § 13 lõige 2) (sealhulgas tööandja poolt tehtud III samba sissemaksed), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse või lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlastulu. Tulumaksuga maksustatakse saadud toetus, mida makstakse seoses töö- või teenistussuhtega või juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3);

5) pension, stipendium (välja arvatud tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktis 3¹ ning lõigetes 5, 6 ja 6¹ nimetatud stipendiumid), toetus, kultuuri-, spordi- ja teaduspreemia, hasartmänguvõit, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel saadud toetus (tulumaksuseaduse § 19 lõige 4).

Tulumaksuga ei maksustata ega deklareerita seaduses või valla- või linnavolikogu määruuses sätestatud ja maksustamisperioodil saadud toetust, Euroopa Liidu struktuuritoetusest töötule makstud sõidu- ja majutustoetust ning stipendiumi tööturuteenuste ja -toetuste seaduse tähenduses, Euroopa Liidu struktuuritoetusest makstavat toetust kinnistule vee- ja kanalisatsioonitorustiku ehitamiseks või kogumismahuti paigaldamiseks, rahvusvahelisi ja riiklikke kultuuri- ja teaduspreemiaid, Vabariigi Valitsuse antavaid haridus- ja spordipreemiaid ning spordiseaduse § 9² alusel makstavat vabatahtliku spordikohtuniku tegevusega seotud kulude hüvitist (§ 19 lõike 3 punktid 3¹, 3², 4 ja 10¹).

Rahaline toetus, mis on saadud seoses ettevõtlusega, näidatakse vormil E;

6) perehüvitiste seaduse alusel saadud vanemahüvitis (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2);

7) töötuskindlustuse seaduse alusel saadud hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 2);

- 8) laenult, liisingult või muult võlakohustuselt, samuti väärtpaberilt ja hoiuselt saadud intress, sealhulgas selline võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse. Intressina käsitatakse lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi arvel osakuomaniku või aktsionäri saadud väljamakset, välja arvatud osaku või aktsia tagastamisel või investeerimisfondi likvideerimisel saadud väljamakse;
- 9) Eesti seaduse alusel saadud pension ja kogumispensionide seaduse alusel saadud kohustuslik kogumispension (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2). Siin näidatakse ka kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹). Välisriigis saadud pension deklareeritakse tabelis 8.1;
- 10) väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 2). Täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1) näidatakse tabeli 5.1 II osas;
- 11) väljamakse Eestis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule ja osakuomaniku pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 3);
- 12) dividendid ja muud kasumieraldised, mis füüsiline isik on saanud residendist äriühingult rahalises või mitterahalises vormis ning mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 50¹ ja § 61 lõike 53 alusel või mis on makstud kasumist, mis on saadud tulumaksuseaduse §-s 52¹ sätestatud tonnažikorra rakendamisel ning millelt on § 41 punkti 7² alusel tulumaks 7% kinni peetud;
- 13) muu tulu, millelt on väljamaksja kohustatud tulumaksu kinni pidama (tulumaksuseaduse § 41); loovisiku loomeliidult, spordiseaduse §-s 7 nimetatud isiku ning kolmandalt isikult saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitis tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa; tulumaksuseaduse § 49 lõikes 4¹ nimetatud vabatahtlikule tehtud väljamakse, mis ületab § 13 lõike 3 punktis 1 sätestatud välislähetuse päevaraha maksuvaba piirmäära; Vabariigi Valitsuse seaduse § 31¹ alusel Vabariigi Valitsuse liikmetele ja § 79 lõike 3¹ alusel riigisekretärile, kohtute seaduse § 76¹ alusel Riigikohtu esimehele, prokuratuuriseaduse § 22³ alusel riigi peaprokurörile, õiguskantsleri seaduse § 14 lõike 5¹ alusel õiguskantslerile, riigikontrolli seaduse § 27 lõike 7¹ alusel riigikontrolörile välja makstud esinduskulud, mis ületavad piirmäära (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktid 4¹–4⁶); Kaitseliidu tegevliikme kaitseliidu seaduse alusel saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitis tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa.

26. Maksustamisperioodi (kalendriaasta) neljandas kvartalis ravikindlustuse seaduse alusel välja makstud sünnitushüvitise ja lapsendamishüvitise ning töölepingu seaduse, avaliku teenistuse seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel koondamise korral välja makstud töölepingu ülesütlemise või teenistusest vabastamise hüvitise või kindlustushüvitise (edaspidi *koondamishüvitis*) saaja võib taotleda tulumaksu ümberarvestamist.

Tulumaksu ümberarvestamist taotletakse eelnimetatud hüvitise osas, mis makstakse väljamakse tegemise kalendriaastale järgneva maksustamisperioodi eest, muutes vastavalt väljamakse aasta ja sellele järgneva kalendriaasta maksuarvestust.

Tulumaksu ümberarvestamine

Maksustamisperioodi neljandas kvartalis sünnitushüvitist saanud isiku tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 nimetatud tulu vähendatakse väljamakse aasta füüsilise isiku tuludeklaratsiooni vormi A tabeli 5.1 I osas järgmiselt:

- 1/4 saadud sünnitushüvitise võrra, kui hüvitis maksti välja oktoobris;
- 2/4 saadud sünnitushüvitise võrra, kui hüvitis maksti välja novembris;
- 3/4 saadud sünnitushüvitise võrra, kui hüvitis maksti välja detsembris.

Nimetatud summat ületav osa sünnitushüvitisest loetakse hüvitise saaja järgmise maksustamisperioodi tuluks tulumaksuseaduse § 23 lõigete 2 ja 4 tähenduses ning deklareeritakse järgmise aasta vormi A tabelis 5.1 I osas.

Maksustamisperioodi neljandas kvartalis koondamishüvitist saanud isiku tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 nimetatud tulu vähendatakse väljamakse aasta füüsilise isiku tuludeklaratsiooni vormi A tabeli 5.1 I osas üldjuhul järgmiselt:

- 1/3 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti novembris ja hüvitist saadi kolme kuu eest;
- 2/3 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti detsembris ja hüvitist saadi kolme kuu eest;
- 1/2 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti detsembris ja hüvitist saadi kahe kuu eest.

Nimetatud summat ületav osa koondamishüvitisest loetakse hüvitise saaja järgmise maksustamisperioodi tuluks tulumaksuseaduse § 23 lõigete 2 ja 4 tähenduses ning deklareeritakse järgmise aasta vormi A tabeli 5.1 I osas.

Maksustamisperioodi detsembris lapsendamishüvitist saanud isiku tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 nimetatud tulu vähendatakse 1/2 saadud lapsendamishüvitise võrra väljamakse aasta füüsilise isiku tuludeklaratsiooni vormi A tabeli 5.1 I osas. Nimetatud summat ületav osa lapsendamishüvitisest loetakse hüvitise saaja järgmise maksustamisperioodi tuluks tulumaksuseaduse § 23 lõigete 2 ja 4 tähenduses ning deklareeritakse järgmise aasta vormi A tabeli 5.1 I osas.

Tabeli 5.1 osas II näidatakse palk ja muu tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud, siin näidatakse muu hulgas täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud tehnilise eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1 ja § 28 lõige 1¹), mis tuleneb kogumispensionide seaduse § 63 alla mittekuuluva kindlustuskaitse eest arvestatud tasu mahaarvamisest.

27. **Tabelis 5.2** näidatakse 10% maksumääraga maksustatav kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt saadud kindlustushüvitis. Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtlikust pensionifondist saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2–3¹, 6 ja 7 ning § 61 lõige 10).

Väljamaksena ei käsitata üles öeldud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu tagastusväärtust kogumispensionide seaduse § 63 lõikes 5² sätestatud juhul, lõppenud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustuspensioni sama paragrahvi lõikes 5³ sätestatud juhul ega vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmist tulumaksuseaduse § 21 lõikes 1¹ sätestatud juhul.

Vabatahtliku pensionifondi osakute vahetamist teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu ning osakute tagasivõtmist täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimisel, ei käsitata väljamaksena. Viieaastast tähtaega arvestatakse kindlustusvõtja poolt varasema lepingu sõlmimisest arvates. Kui kindlustusleping on sõlmitud vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmishinna

eest, arvestatakse viieaastast tähtaega kindlustusvõtja poolt pensionifondi osakute esmasest omandamisest arvates, kui see toimus lepingu sõlmimisest varem. Kui pensionifondi osakud on omandatud ülesöeldud täiendava kindlustuslepingu tagastusväärtuse eest, arvestatakse viieaastast tähtaega ülesöeldud lepingu sõlmimisest arvates, kui see toimus osakuomaniku poolt vabatahtliku pensionifondi osakute esmasest omandamisest varem.

28. **Tabelis 5.3** näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaksed juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summat ei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3). Iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Tabeli 5.3 veerus „Tulu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet tulu summa järgmise valemi alusel: eelmistel aastatel makstud summa (A) pluss väljamakstud summa maksustamisperioodil (B) miinus tasutud kindlustusmaksed (C). Arvutatud tulem peab olema positiivne, kuid mitte enam kui väljamakstud summa maksustamisperioodil (B).

Kui investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed on eelnevatel või maksustamisperioodil maksumaksja tulust maha arvatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksena (tulumaksuseaduse § 28), maksustatakse väljamaksed tulumaksuseaduse § 21 alusel ja deklareeritakse tabelis 5.1 või 5.2.

Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud surmajuhtumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ega deklareerita.

29. **Tabeli 5.4 osas I** näidatakse renditulu, millelt on tulumaks kinni peetud, sealhulgas: üür, rent, põllumajandusmaa rent, hoonestusõiguse seadmise tasu, reaalkoormatise talumise tasu, seadusest või tehingust tuleneva eseme kasutamise piirangu talumise eest saadud muu tasu (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1), samuti litsentsitasu (tulumaksuseaduse § 16 lõiked 2 ja 3), välja arvatud juhul, kui tasu on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu.

Kui osas I deklareeritakse eluruumi üüritulu (brutosumma, enne üürimisega seotud kulude katteks 20% mahaarvamist), millelt on tulumaks kinni peetud, siis üürilepingu alusel saadud üürist arvutab Maksu- ja Tolliamet eluruumi (elamu või korteri) üürimisega seotud kulude katteks maha 20%. Mahaarvamine tehakse ilma dokumentaalsete tõenditeta üürimisega seotud kulude kohta. Kui üürileping on sõlmitud tulumaksu kinnipidajaga (tulumaksuseaduse § 40 lõige 1), siis tulumaksuseaduse § 41 punkti 7 alusel üüritulu väljamaksmisel peetakse tulumaks kinni eelnimetatud mahaarvamist arvesse võtmata.

30. **Tabeli 5.4 osas II** näidatakse käesoleva korra punktis 29 nimetatud renditulu (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1) ja litsentsitasu (§ 16 lõiked 2 ja 3), kui sellelt ei ole tulumaksu kinni peetud. Kui selline tasu on füüsilise isiku ettevõtlustulu, deklareeritakse see vormil E.

Kui II osas deklareeritakse tulumaksuseaduse § 39¹ kohaselt eluruumi üüritulu (brutosumma enne üürimisega seotudkulude katteks 20% mahaarvamist), millelt ei ole tulumaksu kinni peetud, siis üürilepingu alusel saadud üürist arvutab Maksu- ja Tolliamet eluruumi (elamu või korteri) üürimisega seotud kulude katteks maha 20%. Mahaarvamine tehakse ilma dokumentaalsete tõenditeta üürimisega seotud kulude kohta.

31. **Tabelis 5.5** näidatakse Eesti juriidilise isiku staatust mitteomavas isikuteühenduses liikme tulu

või osaniku või kaasomaniku tulu varakogumis (tulumaksuseaduse § 18 lõige 4), sealhulgas seltsingus, või osanikule omistatud Eesti usaldusfondi saadud tulu.

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilisele isikule omistatud eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga ning arvestatakse füüsilise isiku tuluna aastal, mil see isikuteühendus või varakogum tulu sai. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabelis 5.5 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse tulumaksuseaduse § 15 lõigete 1–3¹ (tabel 6.1 või 6.4) või § 17 lõike 1 alusel (tabel 5.1).

Tabelis 5.5 deklareeritakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 6 alusel osakuomanikule omistatud Eesti seaduse alusel asutatud ning Eestis registreeritud usaldusfondi saadud tulu. Osanikule omistatud tuluks loetakse fondi tulu selle laekumisel fondile. Residendist füüsilisele isikule omistatakse tema osa suurusele vastav osa usaldusfondi saadud igast järgnevast tulust või kasust eraldi.

Osaniku nõudmisel väljastab usaldusfond või fondivalitseja tõendi, millel on järgmised andmed:

- andmeid väljastanud usaldusfondi või fondivalitseja registrikood, nimi;
- osaniku, kellele tõend väljastatakse, isikukood, ees- ja perekonnanimi;
- usaldusfondile laekunud tulu liik, sealhulgas dividend, kasu kinnisvara võõrandamisest, intress, kinnisvara üüri- või renditasu, välja arvatud eluruumi üüritulu, eluruumi üüritulu, kasu osaluse võõrandamisest äriühingus, mille vara pärineb Eesti kinnisvarast, muu tulu;
- riigi nimi, kust usaldusfondile tulu laekus;
- usaldusfondile tulu laekumise kuupäev;
- investori osaluse suurus usaldusfondis tulu saamise päeval (protsentides kahe komakoha täpsusega);
- osanikule omistatud tulu summa koos välisriigis kinni peetud tulumaksuga või välisriigis makstud tulumaksuga (brutosumma), kaasa arvatud dividend, mille topeltnmaksustamist välditakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹, § 50 lõike 1¹ või § 53 lõike 4¹ alusel;
- osanikule omistatud tulult välisriigis kinni peetud või tasutud tulumaks;
- osanikule omistatud tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹, § 50 lõike 1¹ või § 53 lõike 4¹ alusel maksuvaba dividend;
- osanikule omistatud maksuvabalt tulult välisriigis kinni peetud või tasutud tulumaks.

Tabeli 5.5 veerus „Maksumaksja osa kasumist või tulult“ näidatakse maksumaksja osa isikuteühenduse või varakogumi kasumist või usaldusfondi tulult.

32. **Tabelis 5.6** näidatakse muu Eestis saadud maksustatav tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud. Muu tuluna deklareeritakse muu hulgas müügitulu, vahendustasu, jootraha, majutusteenus, sealhulgas booking.com ja Airbnb, ja muu eespool loetlemata tulu.

Tabelis 5.6 ei näidata kasu vara võõrandamisest ega ettevõtlustulu.

Kui väljamakse tegija (tuluallika) andmeid ei ole teada, tuleb märkida ainult tulu summa.

Kasu vara võõrandamisest

33. **Tabelites 6.1–6.6** näidatakse kasu või kahju väärtpaberite ja kasu muu vara võõrandamisest tulumaksuseaduse §-de 15, 17¹, 17², 37, 38, 39 ja § 61 lõike 3 kohaselt.

Kasu või kahju vara müügist on müügihinna ja soetamismaksumuse vahe. Kasu või kahju vara vahetamisest on vahetatava vara soetamismaksumuse ning vahetuse teel vastu saadud vara turuhinna vahe. Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata või kahjule juurde liita vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.

34. Soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 38) on:

- 1) vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks maksumaksja tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud. Kulude hulka kuuluvad ka makstud vahendustasu ja lõiv;
- 2) kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara korral makstud rendi- või väljaostumaksete summa ilma intressita;
- 3) omavalmistatud asja valmistamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude summa. Siin arvestatakse ka eelmistel maksustamisperioodidel tehtud kulutusi (näiteks poolelioleva maja ehituskulu);
- 4) mitterahalise sissemaksega omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) soetamismaksumus on võrdne mitterahaliseks sissemakseks olnud vara soetamismaksumusega. Soetamismaksumusele arvatakse juurde tehtud täiendavad sissemaksed ja sellest arvatakse maha saadud väljamaksed;
- 5) kui vara müügihingul kohustusega või õigusega osta see vara tagasi kindlaksmääratud tähtajal ja kindlaksmääratud hinnaga (repotehing) on vara tagasiostuhind kõrgem selle müügihinnast, loetakse tagasiostetud vara soetamismaksumuseks repotehingu käigus müüdud vara müügihind.
- 6) äriühingute või mittetulundusühingute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) puhul ühineva, ühendatava, jaguneva või ümberkujundatava ühingu osaluse soetamismaksumus, millele on lisatud tehtud juurdemaksed ning maha arvatud saadud väljamaksed;
- 7) lepinguriigi investeerimisfondi osakute või aktsiate vahetamisel teise sama lepingulise fondi või aktsiaseltsifondi teist liiki osakute vastu või sama fondivalitseja valitsetava fondi osakute või aktsiate vastu investeerimisfondide seaduse § 14 lõike 3 punktis 2 või § 18 lõike 5 punktis 2 sätestatud korras või investeerimisfondi osakute või muu osaluse vahetamisel investeerimisfondide ühinemisel omandatud osakute või aktsiate puhul vahetuse käigus võõrandatud investeerimisfondi osakute või aktsiate soetamismaksumus.

Soetamismaksumuse hulka ei loeta vara haldamise kulusid.

35. Kui varal puudub soetamismaksumus ning vara võõrandamisest saadud tulu ei ole tulumaksuseaduse kohaselt tulumaksuvaba, kuulub vara võõrandamisest saadud kasu maksustamisele kogu ulatuses. Kingituse, annetuse, erisoodustusena või kasumieraldisena saadud ja tulumaksuseaduse §-de 48–50 alusel või välisriigis maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.

36. Kui mitterahaliseks sissemakseks olnud asja või varalise õiguse soetamismaksumus on eelnevalt maha arvatud füüsilise isiku ettevõtlustulust ja seda ei ole tulumaksuga maksustatud isiklikku tarbimisse võetud varana, loetakse osaluse soetamismaksumuseks null.

37. Tulumaksuseaduse § 39 lõike 3 kohaselt, kui väärtpaberite võõrandamisest maksustamisperioodil saadud kahju ületab samal maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu, võib kasu ületava kahju summa maha arvata järgnevatel maksustamisperioodidel väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust.

Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud, väärtpaberite võõrandamisest nii Eestis (tabelid 6.1 ja 6.4) kui ka välisriigis (tabelid 8.2 ja 8.4) saadud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1. Tuludeklaratsiooni esitamise korral märgitakse eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud

kahju ka siis, kui maksumaksja ei ole maksustamisperioodil väärtpaberitehinguid teinud, kuid tal on varasematest perioodidest edasikantud kahju.

38. **Tabelis 6.1** näidatakse võõrandatud väärtpaberite (aktsia, osa, võlakiri, obligatsioon, optsoon, futuur, forvard, osak, sealhulgas lepingulise investeerimisfondi osak, jmt) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaberite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud.

Maksustamisperioodil investeerimiskonto vahenditest soetatud finantsvaralt saadud tulu deklareeritakse tabelis 6.5.

39. Erineva hinnaga ja erineval ajal soetatud samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse arvestamisel tuleb järjepidevalt lähtuda ühest alljärgnevatest meetoditest:

- 1) FIFO meetod – võõrandamine toimub sisseostu järjekorras või
- 2) kaalutud keskmise meetod – ühe võõrandatud väärtpaberite soetamismaksumus leitakse võõrandamise hetkeks olemasolevate samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse summa jagamisel nende arvuga.

40. Müügina käsitatakse ka väärtpaberite kehtivuse kaotamist, mil väärtpaber lõpeb ilma võõrandamistehinguta ja ilma poolte vahelise vabatahtliku kohustuse lõpetamise kokkuleppeta. Kehtivuse kaotamisena ei käsitleta võlausaldaja vabatahtlikku nõudest loobumist. Väärtpaberite kehtivuse kaotamisega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

41. Maksustamisperioodil samanimeliste väärtpaberite (näiteks panga lihtaktsiad) võõrandamise tehingute andmed (soetamismaksumus, võõrandamisega seotud kulud ja müügi- või turuhind) on tuludeklaratsioonis lubatud näidata koondsummadena.

42. Maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust arvatakse maha samal maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest samal maksustamisperioodil ja varem saadud kahju (tulumaksuseaduse § 39), välja arvatud juhul, kui kahju on deklareeritud investeerimiskonto 2011. aasta sissemaksena.

43. Tabeli 6.1 veerus „kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet väärtpaberite võõrandamisest maksustamisperioodil saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: müügihind (C: kogus x hind), millest on maha arvatud soetamismaksumus (A: kogus x maksumus) ja võõrandamise kulud (B). Kahju näidatakse miinusmärgiga.

Kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ületab kasu, siis kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.

44. Dividendi saamise õigust andva väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ei arvata maha muude väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust, kui see väärtpaber omandati 30 päeva enne dividendioiguslike isikute määramise kuupäeva ja võõrandati dividendioiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast eelnimetatud kuupäeva. Kui väärtpaberitehing vastab eelnimetatud tunnustele, märgitakse veergu „Tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1¹ nimetatud tehing“ tähis „X“.

45. Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud

investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui soetatud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu „Soetatud isikutega tehtud tehing“ tähis „X”.

46. Riigi välja antud, pärandina või abikaasalt, vanemalt või lapselt saadud erastamisväärtpaberite eest soetatud vara soetamismaksumus on erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteeritud keskmine müügihind vara soetamise päeval. Enne erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteerimise alustamist soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite keskmine kohalik müügihind vara soetamise päeval (tulumaksuseaduse § 38 lõige 4).

47. **Tabelis 6.2** näidatakse kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu ning Natura 2000 erametsamaa toetus, millest arvatakse maha soetamismaksumus, võõrandamisega soetatud dokumentaalselt tõendatud kulud ning millest on lubatud teha täiendav mahaarvamine kuni 5000 eurot.

Võõrandamisega soetatud kuludeks loetakse ka metsa majandamisega soetatud dokumentaalselt tõendatud kulud. Metsa majandamisega soetatud kulude mahaarvamine on lubatud, kui tegemist on metsa majandamisega metsaseaduse § 16 tähenduses ning metsa maaomanik on metsaseaduses sätestatud juhul esitanud metsa majandamise tegevuse kohta Keskkonnaametile metsateatise ning Keskkonnaamet on lubanud teatise kavandatud tegevuse (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

48. Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu võib edasi kanda kuni kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 10).

Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisega soetatud kulud võib edasi kanda kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

Kui soovitakse raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisega soetatud kulud või saadud kasu edasi kanda kolmele järgnevale maksustamisperioodile, siis täidetakse tabeli 6.2 lisa.

49. Kui maksustamisperioodil tehtud võõrandamisega soetatud kulud on suuremad kui saadud tulu (tabel 6.2 rea 3 negatiivne tulem) ja eelmistest maksustamisperioodidest on edasikantud kasu (tabeli 6.2 lisa rida 1), siis tabeli 6.2 real 3 näidatud summa ulatuses tuleb arvesse võtta eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kasu (tabel 6.2 lisa rida 2).

50. Raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu edasikandmisel arvutatakse juurdemaksamisele kuuluv maksusumma hiljemalt kasu saamise kalendriaastale järgneva kolmanda aasta eest esitatud tuludeklaratsiooni alusel.

Kui maksumaksja soovib edasikantud raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu maksustada käesoleval maksustamisperioodil, siis tabeli 6.2 lisa real 3 näidatakse see osa kasust, mida soovitakse järgmistele maksustamisperioodidele edasi suunata (näiteks edasikantava kasu 0 või summa, mis on väiksem tabeli 6.2 lisa rida 1 – rida 2 summast) ja real 4 näidatakse see osa kasust, mida soovitakse maksustamisperioodil maksustada.

Kui maksustamisperioodil kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu on suurem võõrandamisega soetatud kuludest (tabel 6.2 rea 3 positiivne tulem) ja eelmistest maksustamisperioodidest on edasikantud kulud (tabel 6.2 lisa rida 5), siis tabeli 6.2 real 3 näidatud summa ulatuses tuleb arvesse võtta eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud (tabel 6.2 lisa rida 6).

51. Füüsiline isik võib talle kuuluvalt kinnisasjalt raiutud metsamaterjali ja seal kasvava metsa raieõiguse võõrandamisest saadud tulust ning Natura 2000 erametsamaa toetusest, millest on tehtud metsa võõrandamisega seotud kulud (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8), maksustamisperioodil täiendavalt maha arvata kuni 5000 eurot.

52. Kui kasvava metsa raieõigus ja raiutud metsamaterjal on võõrandatud füüsilisest isikust ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt ettevõtluse käigus, siis saadud tulu deklareeritakse vormi E real 3.1.1.

Kui Natura 2000 erametsamaa toetus on saadud ettevõtluses kasutatavale metsamaale, siis deklareeritakse saadud toetus vormi E real 3.1.2.

53. **Tabelis 6.3** näidatakse sellise võõrandatud vara (muu hulgas kinnis- või vallasasja, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemakse, ühistule makstud osamaksu, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertsipandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha või muu varalise õiguse) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu deklareerimisele tabelites 6.1, 6.2, 6.4 või 6.5.

54. Tabeli 6.3 veerus „Kasu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet muu vara võõrandamisest saadud kasu järgmise valemi alusel: müügihind (B), millest on maha arvatud soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud kulud (A). Arvutatud tulem peab olema positiivne või null.

55. **Tabelis 6.4** näidatakse järgmised saadud väljamaksed:

1) aktsiaseltsi aktsiakapitali, osaühingu või ühistu osakapitali või täis- või usaldusühingu sissemakse vähendamisel ning aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel või muul juhul omakapitalist saadud väljamakse osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2);

2) juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotise osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3);

3) Eesti lepingulise investeerimisfondi osaku või Eesti aktsiaseltsifondi aktsiate tagastamisel ja lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis ületab osaku või aktsia soetamismaksumust, välja arvatud nimetatud väljamakse osa, mille aluseks olev lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi tulu on tulumaksuseaduse 5¹. peatüki kohaselt maksustatud või § 31² lõike 2 kohaselt tulumaksust vabastatud (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3¹).

56. Topeltmaksustamise vältimiseks annab Eestis moodustatud lepingulise investeerimisfondi fondivalitseja või Eestis asutatud aktsiaseltsifond osakuomanikule või aktsionärile tõendi tehtud väljamakse maksustatud (või tulumaksust vabastatud) osa kohta. Tõend antakse osakuomaniku või aktsionäri nõudmisel väljamakse tegemise kuule järgneva kuu 5. kuupäevaks. Tõendile kohustuslikku vormi ei kehtestata (tulumaksuseaduse § 31⁶).

57. Tabeli 6.4 veerus „Soetamismaksumus/sissemakse“ näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel.

58. Tabeli 6.4 veerus „Kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet osaluse vähendamisest või likvideerimisjaotistelt saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: väljamakse (B) miinus soetamismaksumus/sissemakse (A). Kahju märgitakse miinusmärgiga. Kui veerus „Kasu/kahju“ saadud tulem on negatiivne (kahju ületab kasu), siis käsitatakse seda kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ning kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.

Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu „Seotud isikutega tehtud tehing“ tähis „X”.

59. **Tabelis 6.5** näidatakse tulumaksuseaduse §-s 17¹ sätestatud finantsvaralt saadud kasu või tulu korral tekkiv maksukohustus, mille võib tulumaksuseaduse §-s 17² sätestatud tingimuste täitmisel edasi lükata. Maksukohustuse edasilükkamiseks tuleb finantsvara soetada krediidasutuses või krediidasutuse püsivas tegevuskohas avatud rahakontol (edaspidi *investeerimiskonto*) oleva raha eest. Finantsvaralt saadud tulu kantakse viivitamatult investeerimiskontole. Investeerimiskontode arvule piiranguid ei seata.

Tabelis 6.5 deklareeritakse kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksed ja nendelt tehtud väljamaksed tehingu toimumise järjekorras.

Siin ei deklareerita tabelites 5.3, 6.1, 6.4, 8.2, 8.4 ja 8.5 deklareeritud finantsvaralt saadud kasu või tulu.

Investeerimiskontolt väljamakse tegemisel maksustatakse summa, mille võrra kõikidelt investeerimiskontodelt tehtud väljamaksed ületavad selle väljamakse järgselt kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksete jääki. Investeerimiskonto väljamaksena käsitatakse kõiki investeerimiskontolt tehtud kandeid, välja arvatud finantsvara soetamiseks tehtud kanded. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeerimiskontole. Väljamaksena ei käsitata sama maksumaksja teisele investeerimiskontole kantud raha (kontosisene tehing) ega valuuta konverteerimist investeerimiskontol.

60. Tabeli 6.5 I osas näidatakse kõikide investeerimiskontode ja krediidasutuste andmed, kus kontod on avatud.

Kui maksustamisperioodil deklareeritavaid sisse- ega väljamakseid investeerimiskontolt pole tehtud, siis märgitakse „X”. Sel juhul kannab Maksu- ja Tolliamet sissemakse jäägi üle järgmisesse maksustamisperioodi.

61. Tabeli 6.5 II osas deklareeritakse maksustamisperioodil investeerimiskontole tehtud sissemaksete ja väljamaksete summad.

Siin näidatakse selle investeerimiskonto number või IBAN kood, millelt on väljamakse või millele on sissemakse tehtud.

Tabeli 6.5 II osa veerus „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ näidatakse investeerimiskonto sissemaksete jääk enne iga sisse- või väljamakset.

Siin näidatakse eelmise rea või eelmise maksustamisperioodi viimasel real veerust „Edasikantav summa“ üle kantud summa plussmärgiga.

Kui maksustamisperioodi jooksul ei ole tehtud investeerimiskontole sissemaksid ega sellelt väljamakseid ja I osa viimases veerus ei ole märgitud „X“, siis veerus „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ näidatud eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud sissemaks summa kannab Maksu- ja Tolliamet järgmise aasta veeru „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ esimesele reale.

62. Tabeli 6.5 II osa veerus „Sissemaks summa“ näidatakse investeerimiskontole tehtud sissemaksed, välja arvatud summa, mis saadi finantsvara võõrandamisest või mis kanti üle teiselt investeerimiskontolt. Kui investeerimiskontona võetakse kasutusele olemasolev rahakonto, siis käsitatakse sellel kontol olevat raha jääki investeerimiskonto sissemaksena.

Sissemaksena käsitatakse ka finantsvara soetamise või võõrandamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulusid, kui need ei ole tehtud sissemaks arvel, või selle finantsvara soetamismaksumus, mida tehingu sisu tõttu ei olnud võimalik soetada investeerimiskontol oleva raha eest (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 6–8).

Sissemaksena käsitatakse ka tulumaksuseaduse §-s 17¹ nimetatud tulu, kui see on tulumaksuga maksustatud.

63. Tabeli 6.5 II osa veerus „Väljamakse summa“ näidatakse investeerimiskontolt tehtud väljamaksed, välja arvatud summa, mille eest soetati finantsvara või mis kantakse üle teisele investeerimiskontole. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeerimiskontole (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 5, 9–13).

64. Iga sissemaks ja väljamakse tuleb kajastada eraldi real kas veerus „Sissemaks summa“ või veerus

„Väljamakse summa“. Kui üks nendest veergudest on täidetud, siis teine jäetakse tühjaks. Sama kuupäeva sissemaks ja väljamakse tehingud näidatakse eraldi ridadel.

65. Kahju, mis tekkis investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvara turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud finantsvara võõrandamisest või finantsvara kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel, deklareeritakse investeerimiskonto väljamaksena.

Kui dividendi saamise õigust andev finantsvara soetati investeerimiskontol olnud raha eest 30 päeva jooksul enne dividendiõiguslike isikute määramise päeva ja võõrandati dividendiõiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast nimetatud päeva, deklareeritakse selle finantsvara võõrandamisest saadud kahju investeerimiskonto väljamaksena.

66. Tabeli 6.5 II osa veerus „Maksustatav summa“ arvutab Maksu- ja Tolliamet järgmise valemi alusel: väljamakse summast (C) arvatakse maha kontole tehtud sissemaks (B) ja sissemaks jääki enne tehingut (A). Maksustatav summa arvutatakse iga väljamakse järgselt ja peab olema positiivne.

67. Tabeli 6.5 II osa veerus „Edasikantav summa“ arvutab Maksu- ja Tolliamet investeerimiskonto jäägi järgmise valemi alusel: väljamaksest (C) arvatakse maha kontole tehtud sissemaks (B) ja sissemaks jääk enne tehingut (A), mis on negatiivne. Arvutatud negatiivne tulem plussmärgiga või null kantakse järgmisele reale veergu „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“. Maksustamisperioodi viimase rea summa kannab Maksu- ja Tolliamet järgmise aasta esimese reale veergu „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“.

68. Real „Kokku” näidatakse maksustamisperioodil arvatud maksustatav summa.

69. **Tabelis 6.6** näidatakse äriühingu ühinemisel füüsilise isiku varaga äriühingult rahalises või mitterahalises vormis saadud tulu ning ülevõetud kohustuste vahe, mis ületab osaluse soetamismaksumust, välja arvatud nimetatud kasu osa, mis on või mille aluseks olev kasumiosa on tulumaksuga maksustatud. Ülevõetud kohustusi muudest tuludest maha ei arvata.

Iga äriühingu kohta täidetakse eraldi rida.

70. Tabeli 6.6 veerus „Rahalises või mitterahalises vormis saadud tulu“ näidatakse äriühingult saadud tulu. Tuluks loetakse äriühingult saadud varade ja ülevõetud kohustuste vahe, millest on maha arvatud maksustatud kasumi osa. Mitterahalises vormis saadud tulu suuruseks loetakse saadud vara turuhind.

71. Tabelis 6.6 näidatakse maksustamisperioodil ülevõetud kohustused. Kui äriühingult üle võetud kohustus langeb hiljem ära nõudest loobumise, aegumise, võlgniku ja võlausaldaja kokkulangemise tõttu või muul põhjusel, maksustatakse tulumaksuga äralangenud kohustuse summa, mille võrra ühinemisel äriühingust saadud tulu vähendati (tulumaksuseaduse §15 lõige 3²). Maksustamisperioodil äralangenud kohustuse summa deklareeritakse veerus „Maksustamisperioodil äralangenud kohustuste osa, mille võrra eelmistel aastatel vähendati saadud tulu“.

72. Tabeli 6.6 veerus „Tulu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet maksustatava summa järgmise valemi alusel: maksustamisperioodil saadud tulu (A), millest on maha arvatud soetamismaksumus/sissemakse (B), mis on positiivne, või tuluks on maksustamisperioodil äralangenud kohustuste osa, mille võrra eelmistel maksustamisperioodidel vähendati saadud tulu (C).

Tulud, mida arvestatakse ainult maksuvaba tulu arvutamisel

Tabelites 7.1–7.3 deklareeritakse tulu, mida võetakse arvesse ainult maksuvaba tulu suuruse arvutamisel (tulumaksuseaduse § 23 lõige 3).

73. **Tabelis 7.1** näidatakse Eesti äriühingult saadud dividendid ja omakapitali väljamaksed, mis on äriühingu tasandil maksustatud, kuid ei ole maksustatud füüsilise isiku maksustatava tuluna. Tabelis 7.1 näidatakse väljamakse liik rahandusministri 29. novembri 2010. a määruse nr 60 „Tulumaksuseadusest, sotsiaalmaksuseadusest, kogumispensionide seadusest ja töötuskindlustuse seadusest tulenevate deklaratsioonide ja tõendite vormide kinnitamine ning nende täitmise ja esitamise korrad“ lisa 13 vormi **INF1** alusel:

DK – dividendid ja muud kasumieraldised tulumaksuseaduse § 50 lõigete 1 ja 1¹ ning § 50² alusel; AOV – aktsia- või osakapitalist või täis- või usaldusühingu sissemaksete vähendamisel tehtud väljamaksed;

AOT – aktsiate, osade, osamaksete või sissemaksete (osalus) tagastamisel või tagasiostmisel tehtud väljamaksed;

LJV – äriühingu likvideerimisel makstud likvideerimisjaotised;

OKS – omakapitali summa äriühingu kustutamisel registrist, kui tema vara ei kasutata jätkuvalt Eestis majandustegevuses;

MOV – muul juhul omakapitalist tehtud väljamaksed tulumaksuseaduse § 50 lõigete 2, 2¹ ja 2² alusel.

74. **Tabelis 7.2** näidatakse ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud

summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra.

75. **Tabelis 7.3** näidatakse laevapere liikmele tehtud väljamaksed, kui väljamakse on saadud töötamise eest laeval, mis vastab tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 toodud tingimustele.

Tabeli 7.3 veerus „Tulu summa“ näidatakse järgmised väljamaksed:

- laevapere liikme töötasu, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, mida makstakse seoses töösuhtega (tulumaksuseaduse § 13 lõiked 5 ja 6 ning § 41 punkt 1);
- tööandja makstud haigushüvitis;
- töölepingu lõpetamise hüvitis (tulumaksuseaduse § 13 lõiked 5 ja 6 ning § 41 punkt 1);
- laevapere liikme eest tehtud III samba sissemakse (tulumaksuseaduse § 13 lõiked 5 ja 6 ning § 41 punkt 1);
- lapse sünni puhul makstud tulumaksuvaba toetus tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 7 sätestatud tulumaksuvaba piirmäära ulatuses.

Tulumaksuseaduse § 13 lõike 5 või 6 alusel maksustatud tasust ei ole lubatud teha §-des 23–28¹ sätestatud mahaarvamisi ning tasude väljamaksmisel ei kohaldata § 42 lõikes 1 sätestatud maksuvaba tulu summat.

Välisriigis saadud tulu

76. **Tabelites 8.1–8.7¹** näidatakse maksustamisperioodil välisriigis saadud, Eestis maksustatav tulu ja tabelites 8.8 ja 8.9 välisriigis saadud, Eestis maksuvaba tulu. Lepinguriigi resident ei täida tabeleid 8.1–8.8.

77. Kui residendist füüsiline isik on maksustamisperioodil saanud tulu välisriigis ning see tulu oli välisriigis maksustatav, võib ta tulu topeltmaksustamise vältimiseks valida kas krediidimeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 45) või vabastusmeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 13 lõige 4 ja § 18 lõige 1¹) kasutamise.

Välisriigis saadud tulu deklareeritakse tabelites 8.1–8.8 olenevalt tululiigist ja sellele tulule rakendatavast topeltmaksustamise vältimise meetodist.

78. Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse välisriigis saadud tulu tabelites 8.1–8.7¹ ja E vormi tabelis 1 „K“ märkega deklareeritud välisriigis saadud ettevõtlustulu. Krediidimeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatud tingimusi.

79. Vabastusmeetodi kasutamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4, § 18 lõikes 1¹ sätestatud tingimusi. Vabastusmeetodi kasutamisel deklareeritakse välisriigis saadud tulu tabelis 8.8. Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mis tulumaksuseaduse alusel on maksustatav, kuid välislepingust tulenevalt kuulub maksustamise õigus välisriigile.

80. Vabastusmeetodi arvestusse lähevad ka tabelites 5.5 ja 8.7 deklareeritud dividendid, millelt on tulumaks tasutud ning E vormi tabel 1 „V“ märkega deklareeritud ettevõtlustulu, mis on positiivne (netotulu).

81. Maksustamisperioodil välisriigis saadud tulu kuulub residendist füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ning Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust arvatakse maha nimetatud tulult välisriigis tasutud või kinnipeetud tulumaks.

Kui välisriigis saadud tulult tasutakse välisriigis tulumaks tulu saamisest erineval maksustamisperioodil, võetakse tulumaks Eestis arvesse maksustamisperioodil, millal välisriigis

maksustatud tulu laekus. Kui tulumaksu kinnipidamise kuupäev ei ole teada, võib märkida tulumaksu kinnipidamise kuupäevaks tulu saamise kuupäeva. Eestis mittemaksustatavalt tulult välisriigis tasutud tulumaksu arvesse ei võeta.

82. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse järgi arvatud tulumaks on suurem välisriigis tasutud tulumaksust, on maksumaksja kohustatud Eestis tulumaksuna tasuma välisriigi tulumaksu ja Eesti tulumaksu vahe.

83. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse alusel arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, samuti juhul, kui maksumaksja tuludeklaratsiooni järgi kõikidest allikatest saadud tulult arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, välisriigis enamakstud tulumaksu Eestis ei hüvitata.

Igas välisriigis saadud tulu kohta arvutatakse tulumaks eraldi.

84. Saadud tulult maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks näidatakse välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi alusel. Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik.

85. Välisvaluutas tehtud kulu, saadud tulu summa ning tasutud ja kinnipeetud tulumaks tuleb arvutada ümber eurodeks kulu tegemise, tulu saamise või tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel (tulumaksuseaduse § 36 lõige 5).

86. **Tabelis 8.1** näidatakse välisriigis saadud tulu, kui see on üks alljärgnevatest:

1) töötamise eest saadud tulu, sealhulgas palk ja muu tasu, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu ning erisoodustus;

2) välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividend.

Kui on täidetud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 või § 18 lõikes 1¹ sätestatud nõuded, võib maksumaksja deklareerida käesoleva punkti alapunktides 1 (palk või muu tasu teenuse osutamise eest või erisoodustus) ja 2 (saadud dividend) nimetatud tulu tabelis 8.8;

alapunktis 1 selle tulu tabelis 8.8;

3) litsentsitasu;

4) kunstniku või sportlase tasu;

5) laenu, liisingult või muult võlakohustuselt, samuti väärtpaberilt ja hoiuselt saadud maksustatav intress. Siia kuulub ka võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse.

Intressina käsitatakse ka lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi arvel osakuomanikule või aktsionärile tehtud väljamakset, välja arvatud osaku või aktsia tagastamisel või investeerimisfondi likvideerimisel (tulumaksuseaduse § 17 lõige 1). Lepingulise investeerimisfondist või aktsiaseltsifondist intressi väljamaksmisel deklareeritakse tabelis 8.1 intressi aluseks olnud tulult tasutud tulumaks.

Maksustamisele ja deklareerimisele kuulub ka lepinguriigi residendist krediidasutuse või krediidasutuse lepinguriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel hoiuselt saadud intress (tulumaksuseaduse § 17).

6) pension. Lepinguriigi seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi kohustusliku kogumispensioni ning sotsiaalkindlustuslepingu alusel saadud pensioni andmed märkida eraldi real;

7) kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹);

- 8) stipendium;
- 9) kultuuri-, spordi- ja teaduslane preemia;
- 10) toetus ja abiraha;
- 11) hasartmänguvõit;
- 12) töövõimetuse hüvitis;
- 13) muu tulu (mida ei deklareerita tabelites 8.2–8.7¹), sealhulgas majutusteenus (kaasa arvatud booking.com ja Airbnb).

87. **Tabelis 8.2** näidatakse välisriigis võõrandatud väärtpaberite (aktsia, osa, võlakiri või võlakohustus, optsoon, osak, investeerimisfondi osak, sealhulgas rahaturufondi osak, tuletisväärtpaber või muu väärtpaber) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaberite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud.

Tabeli 8.2 täitmisel tuleb arvestada käesoleva korra punktide 33 kuni 46 märkuseid. Tabelis 8.2 veerus „Riik“ näidatakse riik, kus maksumaksja tulu teenis.

Veerus „Kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: väärtpaberite müügihinnast (C: kogus x hind) arvatakse maha soetamismaksumus (A: kogus x maksumus) ja võõrandamise kulud (B). Kahju näidatakse miinusemärgiga. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.

88. **Tabelis 8.3** näidatakse sellise välisriigis võõrandatud vara (muu vara) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu näitamisele tabelites 8.2 ja 8.4.

Tabeli 8.3 täitmisel tuleb arvestada käesoleva korra punktide 33 kuni 37 ning punkti 53 märkuseid.

Veerus „Kasu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet maksustamisperioodil muu vara võõrandamisest saadud kasu järgmise valemi alusel: vara müügihinnast (B) arvatakse maha soetamismaksumus ja võõrandamise kulud (A). Arvutatud tulem peab olema positiivne.

89. **Tabelis 8.4** näidatakse välisriigi registrisse kantud äriühingu osakapitali või sissemaksete vähendamisel ja aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel saadud väljamakse, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud.

Tabeli 8.4 veerus „Soetamismaksumus/sissemakse“ näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

Tabelis 8.4 näidatakse ka välisriigis registreeritud juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotis, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3).

Tabelis 8.4 deklareeritakse välisriigis moodustatud lepingulise investeerimisfondi või välisriigis asutatud aktsiaseltsifondi osaku või aktsia tagastamisel ja lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis loetakse füüsilise isiku tuluks ning osaku või aktsia soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 15 lõiked 2 ja 3).

Tabeli 8.4 täitmisel arvestatakse käesoleva korra punktide 33 kuni 37 ning punktide 55 ja 56 märkuseid.

Veerus „Kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet osaluse vähendamisel või likvideerimisjaotiste korral maksustamisperioodil saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: väljamakstud summast (B) arvatakse maha soetamismaksumus või sissemakse (A). Kahju märgitakse miinusemärgiga.

90. **Tabelis 8.5** näidatakse investeerimiskõigiga elukindlustuslepingu alusel välisriigis saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaks juhul, kui seda investeerimiskõigiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimiskõigiga elukindlustuslepingu alusel saadud summatei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3).

Iga investeerimiskõigiga elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Tabeli 8.5 veerus „Tulu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet tulu summa järgmise valemi alusel: eelmistel aastatel makstud summa (A) pluss väljamakstud summa maksustamisperioodil (B) miinus tasutud kindlustusmaksed (C). Arvutatud tulem peab olema positiivne või null, kuid mitte enam kui makstud summa maksustamisperioodil (B).

Investeerimiskõigiga elukindlustuslepingu alusel väljamakstud surmajuhumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ning seda ei deklareerita.

91. **Tabelis 8.6** näidatakse välisriigi kindlustusseltsist saadud kindlustuspension ning välisriigi pensionifondist saadud väljamakse ning tasutud või kinnipeetud tulumaks. Siin näidatakse väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule, samuti väljamakse vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule või tema pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1).

92. Eestis maksustatakse 10% tulumaksu määraga kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, saadud kindlustushüvitis. Nimetatud määraga maksustatakse ka kogumispensionide seaduses sätestatuga samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomaniku saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2 ja 3).

Eeltoodut kohaldatakse ka väljamaksetele, mida teeb kindlustusandja, kellele on väljastatud tegevusluba mõnes muus riigis, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) kindlustusandjal on õigus sõlmida Eestis täiendava kogumispensioni kindlustuslepinguid kas piiriülel või filiaali kaudu;
- 2) Eesti ja kindlustusandjale tegevusloa väljastanud riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära ja § 21 lõikes 4 sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks vajalikku teavet.

Samuti kohaldatakse eelnevat ka mõnes muus riigis samaväärsetel alustel tegutseva vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule tehtavatele väljamaksetele, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) pensionifondi osakuid on õigus Eestis piiriülel pakkuda;
- 2) Eesti ja pensionifondi tegevuskoha riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära kohaldamiseks vajalikku teavet.

Tabeli 8.6 veerus „Eestis rakendatav maksumäär“ märgitakse tulu saamise maksustamisperioodil

Eestis rakendatav maksumäär 20% (tulumaksuseaduse § 4 lõige 1) või 10% (tulumaksuseaduse § 4 lõige 2).

93. **Tabelis 8.7** näidatakse osaniku või liikme tulu ning tasutud või kinnipeetud tulumaks juriidilise isiku staatust mitteomavas välismaises isikuteühenduses või varakogumis tulumaksuseaduse § 18 lõike 4 kohaselt, sealhulgas seltsingus, või osanikule omistatud välisriigi usaldusfondi saadud tulu.

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilisele isikule omistatud eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga ning arvestatakse füüsilise isiku tuluna aastal, mil see isikuteühendus või varakogum tulu sai. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabelis 8.7 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse tulumaksuseaduse § 15 lõigete 1–3¹ (tabelid 8.2 ja 8.4) või § 17 lõike 1 alusel (tabel 8.1).

94. **Tabelis 8.7** deklareeritakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 6 alusel osakuomanikule omistatud välisriigi seaduse alusel asutatud ning välisriigis registreeritud usaldusfondi saadud tulu. Osanikule omistatud tuluks loetakse fondi tulu selle laekumisel fondile. Residendist füüsilisele isikule omistatakse tema osa suurusele proportsionaalselt vastav osa usaldusfondi saadud iga tulust või kasust eraldi.

Osaniku nõudmisel võib usaldusfond või fondivalitseja väljastada tõendi, millel on järgmised andmed:

- andmeid väljastanud usaldusfondi või fondivalitseja registrikood residendiriigis, nimi, riigi nimi;
- osaniku, kellele andmed väljastatakse, isikukood ja nimi;
- usaldusfondile laekunud tulu liik (dividend; kasu kinnisvara võõrandamisest; intress; kinnisvara üüri- või renditasu, välja arvatud eluruumi üüritulu; eluruumi üüritulu; kasu osaluse võõrandamisest äriühingus, mille vara pärineb kinnisvarast; muu tulu);
- riigi nimi, kust usaldusfondile tulu laekus;
- usaldusfondile tulu laekumise kuupäev;
- investori osaluse suurus usaldusfondis tulu saamise päeval (protsentides kahe komakoha täpsusega);
- osanikule omistatud tulu summa koos välisriigis kinni peetud tulumaksuga või välisriigis makstud tulumaksuga (brutosumma), kaasa arvatud dividend, mille topeltnmaksustamist välditakse;
- osanikule omistatud tulult välisriigis kinni peetud või tasutud tulumaks;
- osanikule omistatud maksuvaba dividend;
- osanikule omistatud maksuvabalt tulult välisriigis kinni peetud või tasutud tulumaks.

Tabeli 8.7 veerus „Maksumaksja osa“ näidatakse maksumaksja osa isikuteühenduse või varakogumi kasumist või usaldusfondi tulult.

95. **Tabelis 8.7¹** näidatakse renditulu, millelt on tulumaks kinni peetud, sealhulgas üür, rent, põllumajandusmaa rent, hoonestusõiguse seadmise tasu, reaalkoormatise talumise tasu ja seadusest või tehingust tuleneva eseme piirangu talumise eest saadud muu tasu (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1), välja arvatud juhul, kui tasu on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu.

96. Kui tabelis 8.7¹ deklareeritakse eluruumi üüritulu (brutosumma, enne tulumaksu kinnipidamist ja üürimisega seotud kulude katteks 20% mahaarvamist), siis üürilepingu alusel saadud üürist arvutab Maksu- ja Tolliamet eluruumi (elamu või korteri) üürimisega seotud kulude katteks maha 20%.

Mahaarvamine tehakse ilma dokumentaalsete tõenditeta üürimisega seotud kulude kohta (tulumaksuseaduse § 39¹).

97. **Tabelis 8.8** näidatakse Eestis mittemaksustatav välisriigis saadud tulu.

98. Tabelis 8.8 deklareeritud andmeid ei võeta arvesse maksustatava tulu arvutamisel. Tabeli 8.8 veerus „Tulu liik“ märgitakse järgmised tulu liigid:

- palk;
- juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu;
- töövõtu-, käsundus-, või muu lepingu alusel makstud tasu;
- dividend, millelt tulumaks on makstud või tulumaks kinni peetud;
- tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata;
- investeerimiskontol oleva raha eest soetatud finantsvaralt saadud tulu (dividend, intress), millelt on välisriigis tulumaks makstud või kinni peetud.

Tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud töötamise eest saadud tulu ei maksustata Eestis tulumaksuga, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) residendist füüsiline isik on viibinud töötamise eesmärgil välisriigis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul;
- 2) välisriigis on eelnimetatud tulu olnud isiku maksustatav tulu ning see on dokumentaalselt tõendatud ja tõendil on näidatud tulumaksu summa (ka juhul, kui summa on null).

99. Tabelis 8.8 deklareeritakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹ alusel välisriigi juriidiliselt isikult rahalises ja mitterahalises vormis saadud dividend tingimusel, et dividendi maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud. Sellist dividendi ei maksustata ning sellelt dividendilt välisriigis kinnipeetud tulumaksu Eestis muult tulult tasumisele kuuluva maksu vähendamiseks arvesse ei võeta.

Näide. Välisriigi äriühingu tulumaksu määr on 10% ja mitteresidendist füüsilisele isikule makstava dividendi brutosummalt peetakse teatud juhtudel kinni 10% tulumaksu. Äriühingu maksustatav kasum oli 1000 eurot ning äriühingu tulumaks sellelt 100 eurot. Eesti residendist füüsilisele isikule maksis välisriigi äriühing 450 eurot dividendi.

Kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinnipeetud, siis laekus füüsilisele isikule 405 eurot ja sama isik tasus välisriigis tulumaksu kinnipidamise teel 45 eurot. Sellisel juhul tuleb tabeli 8.8 veerus „Tulu summa ja väljamakse kuupäev“ deklareerida 450 (dividendi brutosumma ehk dividend koos kinnipeetava maksuga) ja veerus „Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev“ kinnipeetud tulumaks 45.

Kui välisriigis tulumaksu kinnipidamise kohustust ei olnud, saab Eesti residendist füüsiline isik dividendina kätte 450 eurot. Selle dividendi aluseks olevalt kasumiosalt on välisriigi äriühing maksnud tulumaksu 50 eurot. Tabeli 8.8 veerus „Tulu summa ja väljamakse kuupäev“ deklareeritakse 450 ja veerus „Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev“ deklareeritakse tasutud tulumaks 50.

Tulumaksu tasumine või kinnipidamine peab olema dokumentaalselt tõendatud.

Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata, kaasa arvatud tulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit.

100. Tabeli 8.9 täidab lepinguriigi resident, kes soovib teha mahaarvamisi oma Eestis saadud maksustatavast tulust, näidates väljaspool Eestit saadud maksustatava tulu (brutosumma koos tulumaksuga, tulumaksuseaduse § 31¹ lõige 2).

Mahaarvamised

101. Maksumaksja märgib maksustamisperioodil tehtavad mahaarvamised tuludeklaratsiooni tabelites 9.1–9.7.

Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi maksustatavast tulust teha tulumaksuseaduse 4. peatüki §-des 23–28¹ sätestatud mahaarvamisi, arvestades tulumaksuseaduse §-s 28² sätestatuga.

Tulumaksuseaduse § 28² lõike 4 kohaselt ei ole lubatud teha mahaarvamisi § 13 lõike 5 või 6 alusel füüsilisele isikule tehtud väljamaksest, mis on maksustatud § 4 lõikes 6 sätestatud tulumaksu määraga 0%.

102. Maksu- ja Tolliamet arvutab tulumaksuseaduse § 46 lõike 1 alusel tasutava maksusumma, võttes arvesse tulust tehtavaid mahaarvamisi tulumaksuseaduses sätestatud piirmäärade ulatuses. Maksukohustuse arvutamisel võtab Maksu- ja Tolliamet tulumaksuseaduses sätestatud mahaarvamised arvesse järgmises järjekorras:

- 1) töötuskindlustusmakse ja kohustusliku kogumispensioni makse (§ 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 2) vabatahtliku kogumispensioni maksed (§ 28);
- 3) välisriigis tasutud kohustuslikud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed (§ 28¹ lõige 3)
- 4) maksuvaba tulu (§ 23)
- 5) kingitused ja annetused (§ 27)
- 6) eluasemelaenu intressid (§ 25)
- 7) koolituskulud (§ 26)
- 8) täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral (§ 23¹).

103. Tulumaksu arvutamisel arvestab Maksu- ja Tolliamet tulust tehtava mahaarvamisena töötuskindlustuse seaduse alusel kinnipeetud töötuskindlustusmakse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 2) ja kogumispensionide seaduse alusel kinnipeetud kohustusliku kogumispensioni makse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 1). Nimetatud maksed näidatakse tuludeklaratsioonis.

104. Tulumaksu arvutamisel võetakse arvesse tehtud kingitusi ja annetusi ning tasutud eluasemelaenu intressi ja koolituskulu kuni 1200 eurot maksumaksja kohta, kuid mitte rohkem kui 50% ulatuses maksumaksja maksustamisperioodi maksustatavast tulust, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised. Sealhulgas eluasemelaenu intresse võetakse arvesse kuni 300 eurot (tulumaksuseaduse § 28² lõige 1).

105. Tulu hulka, millest mahaarvamisi tehakse, ei arvata tulusid, mida tulumaksuseaduse alusel ei loeta füüsilise isiku maksustatavaks tuluks, samuti välisriigis saadud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4, § 14 lõike 10 ja § 18 lõike 1¹ alusel või tulenevalt välislepingust ei maksustata ning mille suhtes on maksumaksja valinud vabastusmeetodi.

106. Krediidimeetodi rakendamisel on lubatud 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi teha maksustamisperioodil Eestis ja välisriigis saadud maksustatavast tulust (käesoleva vormi tabelid 8.1–8.7¹), arvestades 4. peatükis sätestatud piirangutega.

Krediidimeetodi rakendamisel loetakse kõik välisriigis saadud tulud isiku Eestis maksustatavaks tuluks. Eestis sellelt tulult arvutatud tulumaksust arvatakse maha välisriigis makstud tulumaks vastavalt tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatule.

107. Isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi jooksul (§ 44 lõige 1²), deklareerib

ainult Eesti residentiks oleku ajal saadud tulu ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis lubatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta.

108. Paragrahvides 23 (maksuvaba tulu) ja 23¹ (täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral) sätestatud mahaarvamisi ning §-s 28² sätestatud summalist mahaarvamiste piirangut arvestatakse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

109. **Tabelis 9.1** näidatakse maksumaksjalt maksustamisperioodil Eestis kinnipeetud töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2).

110. Iga väljamakse tegija (tööandja) kinnipeetud maksete kohta täidetakse eraldi rida.

111. Tabelis 9.1 näitab füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulult Eestis tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed.

112. **Tabelis 9.2** näidatakse kogumispensionide seaduse § 63 tingimustele vastava ja sellega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjale, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, või muus riigis tegutsevale kindlustusandjale (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmaksde osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina.

Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtliku pensionifondi ja samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi või muus riigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) osakute soetamiseks makstud summa.

113. Kui täiendava kogumispensioni kindlustusleping on sõlmitud enne 2002. aasta 1. maid, siis võib tabelis 9.2 täiendavalt eelnimetatule näidata kindlustusmaksde osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine surmajuhtumi hüvitisena (tulumaksuseaduse § 61 lõige 14).

114. Kui maksumaksja vahetab varem soetatud vabatahtliku pensionifondi osaku mõne teise vabatahtliku pensionifondi osaku vastu, siis tagasivõetava osaku eest soetatud osaku maksumust maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.2 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

115. Kui maksumaksja sõlmib kindlustusandjaga täiendava kogumispensioni saamiseks uue kindlustuslepingu, siis ülesöeldud lepingu tagastusväärtust uue lepingu kindlustusmaksena või sissemaksena vabatahtliku pensionifondi maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.2 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

116. Maksustamisperioodil võib tulust maha arvata täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksdeid ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summasid kuni 15% maksumaksja sama maksustamisperioodi Eestis maksustatavast tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse 6. peatükis lubatud mahaarvamised, kuid mitte enam kui 6 000 eurot (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2). Kui vabatahtliku kogumispensioni sissemaksdeid on maksumaksja eest teinud ka tööandja, vähendatakse eelmises lauses nimetatud piirmäär (15%) alusel arvatud summat või piirmäär summat (6 000 eurot) tööandja tasutud tulumaksuga maksustamata summade võrra.

117. Kindlustuslepingu alusel vabatahtliku kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud tehnilise eraldise negatiivse muutuse summa lisatakse maksumaksja tulule ning näidatakse **tabeli**

5.1 II osas.

118. **Tabelis 9.3** näidatakse maksumaksja maksustamisperioodil välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed, mille tasumine on kohustuslik tulenevalt välisriigi õigusaktist või välislepingust ning mille tasumise eesmärk on isikule pensioni-, ravi-, emadus-, töötus-, tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustuse tagamine (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 3).

119. Tulust ei arvata maha sotsiaalkindlustusmaksu või makset, mis tasuti Eestis tulumaksuga mittemaksustatava tulu arvel. Näiteks kui palgatulu või erisoodustust maksustatakse tulumaksuga välisriigis ning Eestis seda tulu ei maksustata, ei saa sellelt tulult makstud sotsiaalkindlustuse maksu ega makset maha arvata.

Maksustamisperioodi maksuvaba tulu

120. Maksustamisperioodi, ehk kalendriaasta maksuvaba tulu arvutatakse tuludeklaratsiooni alusel.

Füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 6000 eurot.

Maksuvaba tulu ei või olla väiksem kui null ja suurem kui 6000 eurot.

Kui tulu summa on väiksem kui 14 400 eurot, arvatakse tulust maha maksuvaba tulu 6000 eurot.

Kui tulu summa jääb vahemikku 14 400 kuni 25 200 eurot, arvutatakse maksuvaba tulu summa järgmise valemi alusel:

$$6000 - 6000 / 10\,800 \times (\text{tulu summa} - 14\,400)$$

Kui tulu summa on suurem kui 25 200 eurot, siis maksuvaba tulu ei rakendata, see tähendab, et maksuvaba tulu on null eurot.

Maksuvaba tulu summa arvutamisel käsitatakse lisaks tulumaksuga maksustatavale tulule (brutosumma) ka järgmisi maksustamisperioodi tulusid:

- 1) vormi A tabelis 8.8 deklareeritud tulud, millele rakendub vabastusmeetod:
 - välisriigis töötamise eest saadud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud tulu;
 - saadud erisoodustus;
 - välisriigis saadud tulumaksuseaduse § 18 lõikes 1¹ nimetatud dividend, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või tulumaks on välisriigis kinni peetud;
 - tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata (vormi A tabel 8.8, brutosumma);
- 2) vormi A tabelites 5.5 ja 8.7 deklareeritud dividend, millelt on tulumaks makstud või kinni peetud (brutosumma);
- 3) vormi A tabelis 8.9 deklareeritud tulud (brutosumma), ehk lepinguriigi residentide välisriigis saadud maksustatav tulu, kui isik soovib kasutada oma mahaarvamise õigust Eestis;
- 4) füüsilisest isikust ettevõtja välisriigis saadud ettevõtluse netotulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit (vormi E tabel 1 V märkega ridade positiivne tulem);
- 5) Eesti äriühingult saadud dividend ja omakapitali väljamakse, mis on äriühingu tasandil maksustatud või on saadud läbi vabastusmeetodi vormi TSD lisa 7 osa II (vormi A tabel 7.1);
- 6) ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mis on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra (vormi A tabel 7.2).

121. Maksustamisperioodi neljandas kvartalis ravikindlustuse seaduse alusel välja makstud sünnitus- ja lapsendamishüvitise ja töölepingu seaduse, avaliku teenistuse seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel koondamise korral välja makstud töölepingu ülesütleamise või teenistusest vabastamise hüvitise või kindlustushüvitise saaja võib taotleda § 23 lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksuvaba tulu ümberarvestamist.

Maksustamisperioodi neljandas kvartalis hüvitist saanud isiku tulumaksuseaduse § 23 lõigetes 1 ja 2 nimetatud tulu summa ümberarvestamisel juhindutakse käesoleva korra punktis 26 sätestatust.

122. **Tabelis 9.4** näidatakse dokumentaalselt tõendatud kingitus ja annetus, mis maksustamisperioodil on tehtud tulumaksuseaduse § 11 lõikes 1 nimetatud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud või § 11 lõikes 10 nimetatud ühingule.

Tasuta või turuhinnast madalama hinnaga osutatud teenust ei käsitata kingituse või annetusena ning selle maksumust tulust maha ei arvata (tulumaksuseaduse § 27 lõige 4).

123. **Tabelis 9.5** näidatakse endale eluasemeks elamu või korteri soetamiseks, samuti elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamiseks võetud laenu või liisingu intress, mis on maksustamisperioodil tasutud lepinguriigi (sealhulgas Eesti) residendist krediidasutusele või sellise äriühinguga samasse kontserni kuuluvale finantseerimisasutusele, samuti mitteresidendist krediidasutuse lepinguriigis registreeritud filiaalile.

Ühel ajal võib maha arvata ühe elamu või korteri soetamise laenu või liisingu intressi. Ühe elamu või korteri soetamiseks võetud laenude arv ei ole piiratud.

124. Krediidasutusega samasse kontserni kuuluvalt finantseerimisasutuselt (krediidasutuste seaduse § 5 mõistes) elamu või korteri laenuga või liisinguga soetamist käsitatakse samadel tingimustel eluasemelaenu või -liisinguga.

Krediidasutusega samasse kontserni mittekuuluvale finantseerimisasutusele tasutud intressi võib tulust maha arvata ning tabelis 9.2 näidata vaid juhul, kui intressi saaja on Eesti residendist finantseerimisasutus ning eluasemelaenu või liisingu leping on sõlmitud enne 2004. aasta 1. maid.

125. Soetamiseks loetakse ka ehitise püstitamist, laiendamist ja ümberehitamist ehitusseadustiku tähenduses ning ehitise ruumijaotuse muutmist ja ehitise tehnoloogilise ümberseadistamisega seotud ehitus- ja paigaldustöid ehitusloa või ehitusprojekti alusel.

126. Tabeli 9.5 veerus „Eluaseme omaniku nimi ja isikukood“ näidatakse eluaseme omaniku andmed. Liisingulepingu puhul märgitakse isiku nimi, kes saab eluaseme omanikuks liisingulepingu lõppemisel.

127. Tabeli 9.5 veerus „Kasutamine“ näidatakse laenu või liisingu võtmise eesmärk: eluaseme ostmine, ehitamine, ümberehitamine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmine ning maatüki asukoht.

Kui eluasemelaenu või liisingu summat on lisaks tulumaksuseaduse §-s 25 nimetatud sihtotstarbele (eluaseme ostmine, ehitamine, ümberehitamine, või elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamine) kasutatud ka muul eesmärgil, siis laenuintressi summa näidatakse vastavalt laenu sihtotstarbelisele kasutamisele.

128. **Tabelis 9.6** näidatakse riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse haridusasutuses, avalik-õiguslikus ülikoolis, antud õppekava osas tegevusluba, registreeringut Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*) <http://www.ehis.ee/> või õigust kõrgharidustaseme õpet läbi viia omavas erakoolis,

sealjuures eelloetletutega samaväärses välisriigi õppeasutuses õppimise või nende õppeasutuste poolt korraldatavatel tasulistel kursustel õppimise eest tasutud dokumentaalselt tõendatud kulud.

Õppija täienduskoolituses osalemise dokumentaalselt tõendatud kulud loetakse koolituskuludeks juhul, kui selle täienduskoolituse läbiviijal on täienduskoolituse läbiviimiseks olemas tegevusluba või ta on esitanud täienduskoolituse läbiviimiseks majandustegevusteate ning kui õppija osales täienduskoolituses, mille õppekava eesmärk on tasemeõppe õppekavas sisalduva või kutsestandardis kirjeldatud kutse-, ameti- või erialase kompetentsi saavutamine või keeleõpe. Õppekava avalikustatakse täienduskoolitusasutuse veebilehel ning selle õppekavarühm registreeritakse EHISes. Koolituskuluna ei käsitata AM-kategooria, A- kategooria, A1-alamkategooria, A2-alamkategooria, B-kategooria ega B1-alamkategooria mootorsõidukijuhi koolitusel osalemise eest tehtud kulud.

Välismaa õppeasutuses õppimise puhul koolituskulu tasunud isik esitab tõendi selle kohta, et tegemist on samaväärsel koolitusega, millelt on Eestis võimalik mahaarvamisi teha, ja mille järgi on võimalik kontrollida, et tegemist on kooli tegutsemise asukohariigis riiklikult tunnustatud haridusasutusega. Lisaks peab esitama andmed koolitatava isiku ja koolituskulu tasunud isiku, koolituse liigi, koolituse eest tasutud summa ning koolituskulu tasumise aja kohta.

129. Maksumaksjal on õigus tabelis 9.6 näidata tema poolt maksustamisperioodil tasutud enda ja oma alla 26 aasta vanuse alaneja sugulase, õe või venna koolituskulu. Kui eelnimetatud koolituskulu puudub, võib maksumaksja maha arvata tema poolt ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alalise elaniku eest maksustamisperioodil tasutud koolituskulu.

130. Iga õppeasutuse kohta täidetakse eraldi rida, kusjuures ühele õppeasutusele tasutud koolituskulu näidatakse ühe summamana.

131. Tulust ei arvata maha koolituskulu, mille isik on teinud tulumaksuseaduse § 19 lõike 5 või 6 alusel tulumaksuga mittemaksustatava sihtotstarbelise stipendiumi arvel või mille eest ta on saanud hüvitist tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkti 17 või § 19 lõike 3 punkti 16 kohaselt.

132. **Tabelis 9.7** näidatakse andmed täiendava maksuvaba tulu arvutamiseks lapse ülalpidamise korral.

Alates teisest lapsest saab täiendavat maksuvaba tulu kasutada lapse üks residendist vanem, eestkostja või muu last ülalpidav isik, kes peab üleval kahte või enamat alaealist last.

Vaidluse korral loetakse last ülalpidavaks isikuks isikut, kellele makstakse perehüvitiste seaduse §-s 17 sätestatud lapsetoetust.

Täiendavat maksuvaba tulu kahe või enama lapse ülalpidamise mahaarvamise õiguse kasutamisel võib arvesse võtta mõlema abikaasa lapsed, kelle kohta ei arva täiendavat maksuvaba tulu maha kolmas isik (näiteks lapsetoetust saav vanem).

133. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse alates lapse sündimise, eestkostja määramise või ülalpidamiskohustuse tekkimise aastast kuni lapse 17-aastaseks saamise aastani (kaasa arvatud) (tulumaksuseaduse § 23¹).

Kui lapsel ei ole Eesti isikukoodi, peab registrikoodi saamiseks pöörduma lähimasse Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroosse. Kaasa võtta lapse sünnitunnistus.

134. Täiendav maksuvaba tulu on 1848 eurot teise lapse kohta ja 3048 eurot alates kolmandast

lapsest. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse lapse kohta osas, mille võrra lapse tulumaksuseaduse § 23 lõikes 3 sätestatud tulu, välja arvatud seaduses sätestatud toitjakaotuspension ja rahvapension toitja kaotuse korral, on väiksem maksustamisperioodi täiendavast maksuvabast tulust (vastavalt 1848 eurot või 3048 eurot).

Abikaasade mahaarvamiste üleandmine

135. Tulumaksuseaduse § 23⁴ alusel võib residendist maksumaksja, kes oli maksustamisperioodi viimase päeva seisuga abielus, oma tuludeklaratsioonis maha arvata residendist abikaasa eest täiendava maksuvaba tulu 2160 eurot, kui residendist füüsilise isiku ja tema abikaasa maksustamisperioodi tulumaksuseaduse § 23 lõikes 3 nimetatud tulu kokku ei ületa 50 400 eurot.

136. Käesoleva korra punktis 135 nimetatud täiendavat maksuvaba tulu on õigus maha arvata osas, mille võrra abikaasa maksustamisperioodi tulumaksuseaduse § 23 lõikes 3 nimetatud tulu on täiendavast maksuvaba tulu summast, 2160 eurost väiksem. Täiendava maksuvaba tulu summa ei või olla suurem kui 50400 euro ja abikaasade kogu maksustatava tulu vahe.

137. Kui tulumaksuseaduse §-s 25 nimetatud eluasemelaenu intressid ja §-s 26 nimetatud koolituskulud ületavad käesoleva korra punktis 104 nimetatud piirmäärasid või kui §-s 23¹ nimetatud täiendav maksuvaba tulu kahe või enama lapse ülalpidamise korral ületab maksumaksja maksustatavat tulu, võib mahaarvamiste kasutamata osa oma maksustatavast tulust maha arvata maksumaksja abikaasa, kui maksustamisperioodil kehtis abikaasade varasuhtena varaühisus (välja arvatud §-s 23¹ sätestatud juhul).

138. Käesoleva korra punktides 135–137 sätestatud mahaarvamisi võivad tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 sätestatud korras teha ka abikaasad, kellest üks on resident ja teine on § 31¹ lõikes 2 nimetatud lepinguriigi resident või mõlemad abikaasad on lepinguriigi residendid, kelle maksustatav tulu Eestis vastab § 31¹ lõikes 2 sätestatule.

139. Mahaarvamisi ei või abikaasale üle anda, kui maksustamisperioodi jooksul on abielu lahutatud.

Tulumaksu tasumine ja tagastamine

140. Maksu- ja Tolliamet arvutab juurdemaksmisele kuuluva maksusumma (juurdemakse) ning saadab maksumaksjale sellekohase kirjaliku maksuteate.

141. Maksuteadet ei väljastata elektrooniliselt esitatud deklaratsiooni puhul. Sellisel juhul maksuhaldur avaldab maksuarvestuse Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas ning teavitab kohustuste tekkimise tähtpäevast. Maksumaksja saab maksuarvestusega tutvuda Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas „e-MTA“.

142. Maksumaksja on kohustatud tasuma maksuteates või maksuarvestuses näidatud juurdemakse Maksu- ja Tolliameti pangakontole hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta 1. oktoobriks.

143. Maksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui juurdemaksmisele kuuluv maksusumma on väiksem kui 10 eurot.

144. Enammakstud maksusumma tagastab Maksu- ja Tolliamet tuludeklaratsioonil näidatud pangakontole (vormi A IV osa punkt 11) või maksumaksja kirjaliku avalduse alusel kolmanda isiku

pangakontole.

145. Kui maksumaksja taotleb enammakstud maksusumma tagastamist enda välisriigis asuvale pangakontole, siis täidetakse täiendavalt vormi A IV osa punkt 12. Maksukorralduse seaduse § 106 lõike 4 alusel on Maksu- ja Tolliametil õigus tagastatava summa ülekandmise kulud maha arvata tagastatavast summast.

Venemaa ja Ukraina pangakonto korral tuleb punktis 12.6 näidata ka kontoomaniku elukoha aadress.

146. Kui pangakonto andmed tuludeklaratsioonis puuduvad, jäetakse enammakstud maksusumma tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

147. Enammakstud maksusumma tagastatakse hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks.

148. Maksumaksja võib taotleda enammakstud maksu tasaarvestamist oma teiste tasumisele kuuluvate maksusummadega või jätta enammakstud maksusumma oma tulevaste kohustuste katteks. Selleks tuleb maksumaksjal vormi A IV osa punktis 13 vastaval real märkida „X“.

149. Vormi A elektroonilisel esitamisel võib maksumaksja jätta enammakstud tulumaksu annetusteks.

Kinnitused

150. Tulenevalt tulumaksuseaduse § 44 lõikest 1⁴ kinnitab maksumaksja, kes on Eestis asutatud hooneühistu liige või kellele kuulub Eestis asuv korteriomand, kinnisasi või Eestis asuva kinnisasjaga seotud hoonestusõigus või korterihoonestusõigus maksustamisperioodil tulumaksuseaduse § 16 lõikes 1 sätestatud renditulu saamist või mittesaamist.

151. Renditulu saamise korral deklareeritakse see tabelites 5.4 ja 8.7¹.

Tulumaksuseaduse § 16 lõike 1 alusel loetakse rendituluks üür, rent, tasu hoonestusõiguse seadmise ja reaalkoormatise talumise eest ning seadusest või tehingust tuleneva eseme kasutamise piirangu talumise eest saadud muu tasu.

152. Renditulu mittesaamisel kinnitab maksumaksja tuludeklaratsioonis, et ta ei ole maksustamisperioodil renditulu saanud.

153. Tuludeklaratsiooni allkirjastab maksukohustuslane, tema seaduslik esindaja või volitatud esindaja.

Piiratud teovõimega isiku (kaasa arvatud alla 18-aastase lapse) eest kirjutab tuludeklaratsioonile alla tema seaduslik esindaja või eestkostja. Volitatud esindaja võib tuludeklaratsioonile alla kirjutada, kui maksumaksja ei ole võimeline tuludeklaratsioonile alla kirjutama haiguse või välisriigis viibimise tõttu. Esindaja peab Maksu- ja Tolliametile esitama volitust tõendava dokumendi.